

Verdens største forfører forfører på Folketeatret

Mozarts »Don Juan« er spillevende i al sin dæmoniske tvetydighed i Den ny operas enkelt smukke opsætning på Folketeatret.

Sådan kan opskriften på en succes også se ud.

Man tager en udødelig opera af en udødelig komponist, sætter en af landets bedste teaterinstruktører og en lige så fremragende scenograf på opgaven, hyrer nogle gode sangere, der også kan spille skuespil, og lader dem synge på dansk og runder af med et lille energisk orkester og en entusiastisk dirigent. Vupti! Mozarts »Don Juan« frisk fra fad - og tillige folkelig på en måde, der bestemt ikke bliver mindre folkelig af, at rammerne ved københavnspremieren fredag aften var det intime gammeldags Folketeatret i Nørregade. Operabegyndere kan godt begynde her. Produktionen, som Den ny opera står bag, er meget lidt elitær. Og alligevel kompromisløst god.

God, helt overordnet betragtet, fordi instruktøren, Katrine Wiedemann, og scenografen, Maja Ravn, har skabt en forestilling, der meget fint minder os om, at operaen som genre er – eller i hvert fald var – en genre for alle, der gerne vil høre noget god musik og få fortalt en god historie. En forestilling, der viser, at opera ikke er noget i den forstand »fint«, selv om det kræver bunker af talent af skabe en god operaopsætning. En forestilling, der understreger, at opera først og fremmest er god underholdning. Når det altså lykkes.

Sjovt – og tragisk

Historien: Det er den velkendte om alle tiders største kvindebedårer, titelpersonen, der alene i Spanien har haft 1003 elskerinder. Om den absolutte forfører, der undervejs i sin infamte umoralske overskriden af alle konventioner kommer for skade at slå en kvindelig erobrings far ihjel. Om bedrageren, som til sidst betaler den højeste pris.

Sjovt? Ja, da. Men samtidig tragisk, hvilket også i den grad afspejler sig i en musik, der rummer det hele: Det søde, det erotiske, det forførende og det farlige - og med en understrøm af uro, der varsler undergangen for vor tvivlsomme og mærkelige helt. For mærkelig, det er er han jo, denne Don Juan, operaens eneste hovedperson, en gennemført usympatisk stodder, som alligevel er den, man som tilskuer identificerer sig med, ja, ligefrem modvilligt kommer til at holde af. Her, på Folketeatret, finder vi ham flot sunget og gestaltet af Jens Søndergaard, der også har det gode udseende, der gør ham til en troværdig kvindebedårer, og omkring ham er der alle kvinderne: Zerlina i Tuva Semmingsens bedårende, tuttenuttede skikkelse, Inger Dam-Jensen som en modent erotisk Donna Anna og Liv Oddveig Midtmagelis forståeligt hysteriske Donna Elvira. Foruden skønne Joachim Knop som Zerlinas forlovede Masetto, Bo Kristian Jensen som den vege Don Ottavio med de kønne passager, Jesper Brun-Jensen som kommandanten og sidst, men ikke mindst, Morten Staugaard i topform som Don Juans frygtsomme tjener, Leporello.

Alt for ham

Rokoko er her intet af, alle er klædt påfaldende upåfaldende, og hovednummeret i Maja Ravns fremragende enkle scenografi er noget så simpelt som det famøse tal 1003, skrevet med romertal

på bagvæggen. Dertil kommer nogle stole, som bliver til rekvisitter i smukt udtænkte, stiliserede, nogle gange fastfrosne tableauer, der understreger en vigtig pointe i »Don Juan«: At alle er marionetter i forførerens dæmoniske leg. At alt kredser om ham, styres af ham, er til for ham. Indtil det hele er forbi.

Moralen i historien? At umoral ikke betaler sig. Og det er så igen det vidunderligt selvmodsigende ved det hele, at vi selv, som tilskuere, alligevel forføres af det umoralske, at det er Don Juans eskapader, vi tiltrækkes af. Når det hele er slut, vil vi i virkeligheden gerne have mere af det farlige. På den måde udfordrer de os, Mozart og hans brillante librettist, Lorenzo da Ponte. Hvis side er vi egentlig selv på?

Det spørgsmål giver »Don Juan« på Folketeatret ikke noget endeligt svar på, og det skal den heller ikke. Det dæmoniske i værket ligger i tvetydigheden, og når det hele skæres så rent som her, står tvetydigheden så meget desto renere. »Hør, hør, hør Mozarts Don Juan« skrev københavneren Kierkegaard. Og gå om ad Nørregade og se den, mens tid er, vil vi gerne tilføje. Det vil du ikke fortryde.

Søren Kassebeer

Jens Søndergaard (Don Juan) og Zerlina (Tuva Semmingsen) i "Don Juan" på Folketeatret. Foto: Den ny opera